

[P. Mortensen.]

nisteren for dette lovforslags vedkommende sammen med udvalget ændringsforslag nr. 1, hvorved yderligere 78 personer foreslås optaget på lovforslaget. Det samlede antal personer kommer herved op på 191.

Endelig skal jeg nævne, at der stadig i ministeriet henligger en række ansøgninger om indfødsret, nogle, som udvalget for så vidt allerede har tagets stilling til, men også andre, som endnu skal behandles. Det vil derfor være ønskeligt, om udvalget får mulighed for fortsat at kunne arbejde med de resterende sager, og jeg skal derfor indstille til vedtagelse i det høje ting, at udvalget vedblivende får lov til at bestå indtil rigsdagssamlingens afslutning. En bemærkning herom er optaget i betænkningen.

Jeg skal med disse få bemærkninger på hele udvalgets vegne anbefale begge de to lovforslag med de dertil stillede ændringsforslag til vedtagelse i det høje ting.

Vedrørende det tredje lovforslag, lovforslaget om ophævelse af visse naturalisationer, skal jeg sige, at det har også været til behandling i indfødsretsudvalget, og man er her enedes om at indstille de i lovforslaget indeholdte bestemmelser til vedtagelse. Imidlertid må det erkendes, at der udover de problemer, som lovforslaget omfatter, foreligger enkelte lignende spørgsmål, som det vil være rimeligt at søge ordnet ved nogle tilføjelser til det foreliggende lovforslag.

Det drejer sig for det første om personer, der er bosiddende i Island, og om hvis indfødsretlige forhold, der synes at være i hvert fald nogen uklarhed. Forholdet er det, at da Island i 1918 blev udskilt fra det danske rige, blev der ikke truffet aftale om, hvilke personer der fremtidig skulle anses for at være islandske statsborgere. Fra dansk side er man formentlig gået ud fra, at alle de pr. 1. december 1918 i Island bosatte danske indfødte måtte anses som havende erhvervet islandske statsborgerret. Dette synspunkt er imidlertid ikke fuldtud tiltrådt fra islandsk side, idet man ved en lov af 6. oktober 1919 har gennemført bestemmelser, der delvis afviger herfra, og dette har bevirket, at et antal personer, som man fra dansk side har betragtet som islandske

statsborgere, fra islandsk side anses for fremdele at være danske statsborgere.

Denne uklarhed har man imidlertid ikke tillagt større betydning, så længe den islandske forbundslov var gældende, men med denne lovs ophævelse den 16. maj i år må en ordning af de pågældende personers statsborgerretlige forhold være påkrævet. Vi har ganske vist i § 2 i lov af 16. maj 1950 om ophævelse af den dansk-islandske forbundslov en bestemmelse om, at islandske statsborgere, der den 6. marts 1946 var bosat her i Danmark, kan bevare retten hertil, ligesom de også bevarer retten til i enhver henseende at nyde ligeret med danske statsborgere, men denne ret, der kun omfatter de her i landet bosatte islandske statsborgere, giver ikke nogen løsning på hele spørgsmålet.

Ministeren har derfor stillet ændringsforslag til det foreliggende lovforslag, ændringsforslag nr. 2, der går ud på, at en dansk indfødt, som den 1. december 1918 var bosat i Island, men som ikke erhvervede islandsk statsborgerret, skal anses for ikke at have mistet sin danske indfødsret ved den i 1918 stedfundne adskillelse mellem Danmark og Island.

Den her foreslåede regel har altså en forholdsvis begrænset rækkevidde. Den omfatter kun de personer, der den 1. december 1918 var bosat i Island, og som ikke ved adskillelsen mellem Danmark og Island erhvervede islandsk statsborgerret. Disse personer ville jo efter de gældende regler være statsløse, og dette søges modvirket ved det foreliggende ændringsforslag. Det er imidlertid klart, at hvis de pågældende personer senere har erhvervet fremmed statsborgerret, og herunder forstås også islandsk statsborgerret, må de falde ind under de til enhver tid gældende regler for opnåelse af dansk statsborgerret.

Endelig skal jeg med hensyn til ændringsforslag nr. 4 minde om de forhold, der opstod under besættelsen, da vi fik anledning til at beklage, at visse personer udviste en holdning, som vi måtte betegne som nationalt uværdig. Dette medførte, at vi gennemførte særloven af 1946, ved hvilken tyske statsborgere og statsløse, der senest havde været i besiddelse af tysk statsborgerret, i tiden fra 9. april 1940 til 31. de-